

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยความรู้ทางโภชนาการ ทักษะคิดต่ออาหารและพฤติกรรมการบริโภคอาหาร
ที่ส่งผลต่อภาวะโภชนาการของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัย นายธีรยุทธ มงคลมะไฟ รหัสนักศึกษา 2587000239

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการระบบอาหารเพื่อโภชนาการ)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีศักดิ์ สุนทรไชย (2) รองศาสตราจารย์ ดร.วดีนา จันทศิริ
ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) อธิบายปัจจัยส่วนบุคคล 2) ประเมินความรู้ทางโภชนาการ ทักษะคิดต่ออาหารและพฤติกรรมการบริโภคอาหาร 3) ประเมินภาวะโภชนาการ และ 4) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะโภชนาการของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

ประชากรที่ศึกษาคือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในกระทรวงสาธารณสุขส่วนกลาง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 10,372 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิได้บุคลากรจำนวน 364 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดทัศนคติต่ออาหารและแบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.9 ส่วนแบบสอบถามความรู้ทางโภชนาการมีค่า KR-20 อยู่ระหว่าง 0.6-0.8 และประเมินภาวะโภชนาการด้วยค่าดัชนีมวลกายและอัตราส่วนเส้นรอบเอวต่อเส้นรอบสะโพก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี 2) ระดับความรู้ทางโภชนาการและทัศนคติต่ออาหารอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับดี 3) ภาวะโภชนาการส่วนใหญ่มีค่าดัชนีมวลกายและอัตราส่วนของเส้นรอบเอวต่อรอบสะโพกอยู่ในเกณฑ์ปกติ คิดเป็นร้อยละ 80.5 และ 78.8 ตามลำดับ 4) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารมีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการบริโภคอาหารสามารถทำนายค่าดัชนีมวลกาย ได้ร้อยละ 29.1 และสามารถทำนายอัตราส่วนเส้นรอบเอวต่อเส้นรอบสะโพกได้ร้อยละ 8.5 นอกจากนี้ ความรู้ทางโภชนาการและพฤติกรรมการบริโภคอาหารยังร่วมกันมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเส้นรอบเอวต่อเส้นรอบสะโพกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์ ร้อยละ 10.2 ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการจัดทำสื่อการเรียนรู้ รวมถึงจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ ความรู้ทางโภชนาการ ทักษะคิดต่ออาหาร พฤติกรรมการบริโภคอาหาร บุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

Thesis title: Factors of Nutritional Knowledge, Food Attitude toward and Food Consumption Behaviors, Affecting Nutritional Status among Personnel in Ministry of Public Health.

Researcher: Mr.Teerayoot Mongkolmaifai ; **ID :** 2587000239:

Degree: Master of Science; (Food System Management for Nutrition);

Thesis advisors: (1) Dr.Sarisak Soontornchai, Associate Professor;

(2) Dr.Vasina Chandrasiri, Associate Professor; **Academic year:** 2017

Abstract

This cross-sectional analytical study aimed : 1) to describe personal factors; 2) to evaluate nutritional knowledge, food attitude, and food consumption behaviors; 3) to assess nutritional status; and 4) to analyze factors affecting nutritional status of personnel in Ministry of Public Health.

The studied population consisted of 10,372 personnel working in the Ministry of Public Health in Nonthaburi province. Sampling was done by stratified random sampling technique. Data of 364 personnel were collected using a food attitude questionnaire and food consumption behavior questionnaire with reliability value of 0.90 and KR-20 ranged from 0.60-0.80. Nutritional status was assessed by body mass index (BMI) and waist to hip ratio (WHR). The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The study indicated that 1) most of the samples were female with age between 20-30 years old and bachelor degree; 2) nutritional knowledge and food attitude were at the moderate levels while food consumption behaviors were at the high level; 3) most of them had BMI and WHR at the normal levels of 80.5% and 78.8%, respectively; and 4) from multiple regression analysis. food consumption behaviors correlated significantly with nutritional status at the .01 level. Food consumption behaviors had predictive BMI and WHR power of 29.1% and 8.5%, respectively. Additionally, nutritional knowledge and food consumption behaviors had significantly correlated with WHR at the .01 level with predictive power 10.2%. Provision of health education media as well as activities to encourage the personnel should be organized in order to promote appropriate food consumption behaviors.

Keywords: Nutritional knowledge, Food attitude, Food consumption behaviors, Personnel of Ministry of Public Health.